

نمونه هندی موفق توسعه توریسم

دومین سری از گزارش‌های «گردشگری برای توسعه» سازمان جهانی گردشگری به شرح فعالیت‌های موفقیت‌آمیز گردشگری و توسعه پایدار می‌پردازد. این گزارش‌ها می‌تواند برای فعالان بخش از این حیث الهام‌بخش باشد که فرصت‌های موجود در گردشگری و تحقق توسعه پایدار را بشناسند. در سال ۲۰۱۷ جمع‌آوری اطلاعات درباره فعالیت‌های کشورها و اقتصادهای توسعه‌یافته و در حال توسعه، با هدف نشان دادن اینکه چگونه گردشگری پایدار می‌تواند عامل توسعه باشد، صورت گرفت. در مجموع ۲۳ مورد مطالعاتی به‌عنوان نمونه از تمام مناطق جهان انتخاب شدند که ابتکارات بخش‌های عمومی و خصوصی و جوامع محلی و همچنین جزئیات بااهمیتی را درباره روش‌ها و رویکردهای موفق استفاده شده از سوی فعالان گردشگری نشان می‌دهند؛ اطلاعاتی ارزشمند که می‌توانند باعث ایجاد نگرش‌های جدید و استفاده از شیوه‌های گردشگری پایدار در جوامع محلی شوند.

پروژه توسعه توریستی کماراکوم در منطقه کرلای هند که به کمک و هدایت دولت و مقامات محلی اداره می‌شود یک نمونه موفق از همکاری اقشار یک جامعه محلی در بخش‌های مختلف صنعت توریسم و بهبود و توسعه این منطقه برای تبدیل شدن به یک مقصد گردشگری است. مجموعه کماراکوم در نزدیکی تالاب کایال - دومین تالاب بزرگ هندوستان - و شهر کوتایام - که شامل مجموعه تالاب‌ها و رودخانه‌های آب شور در جنوب این ایالت است - واقع شده. هر ساله گردشگران زیادی برای بازدید از جاذبه‌های این منطقه مانند مناظر زیبا، برکه‌های پرآب، زمین‌های کشاورزی، قایق‌های ماهیگیری و مهاجرت پرندگان به این منطقه می‌آیند. با اینکه به نظر می‌رسید صنعت توریسم در این منطقه به خوبی رشد کرده اما این پروژه اهدافی را در نظر داشته که به‌طور معمول رسیدن به آنها بسیار مشکل بوده و بدون کمک مردم منطقه و دولت نمی‌توانستند به آن

دست پیدا کنند. در بیشتر موارد هدف از توسعه توریسم استفاده مناسب از منابع طبیعی، استخدام و به کارگیری مردم محلی و سودآوری است.

در سال ۲۰۰۷ دپارتمان توریسم دولت کرلا موسسه علمی تحقیقاتی کماراکوم را در این منطقه تاسیس کرد که هدف آن توسعه بهینه و پایدار صنعت توریسم در این منطقه بود. مهم‌ترین وظایف این موسسه نظارت بر طرح‌های توسعه‌ای و هدایت این طرح‌ها به سمت سودآوری و در نتیجه آن بهبود وضعیت اقتصادی، کشاورزی، محیط‌زیست و... است. موسسه علمی تحقیقاتی کماراکوم با کمک و همکاری اعضای از دولت، سازمان‌های مردم‌نهاد و فعالان حوزه توریسم به فعالیت می‌پردازد. این موسسه همچنین به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین پیشگامان توسعه این صنعت برگزیده شده است. در نوامبر ۲۰۱۱ موسسه کماراکوم که در حوزه گردشگری فعالیت می‌کرد تصمیم به اجرای پروژه تاسیس موسسه علمی و پژوهشی در کرلا گرفت. مقامات محلی نیز با ابراز تمایل برای همکاری در این طرح تصمیم گرفتند تا به آنها در هدایت و تکمیل پروژه کمک کنند. آنها توانستند با ایجاد یک رابطه همکاری مناسب میان دولت، هتلداران و مردم محلی ساز و کاری طراحی کنند تا در آن همه نیازها و کمبودها از طریق مردم و هتلداران مهیا شود.

برای مثال هتل‌ها کالاهای مورد نیاز خود را از بازار همین منطقه تامین و برای استخدام نیروی انسانی از مردم محلی استفاده می‌کردند. برای اطمینان از اجرای درست و افزایش توانمندی این سازوکار، کمیته‌ای تشکیل شد که بر هزینه‌ها و کیفیت‌ها نظارت داشت. مزارع و محصولات کشاورزی به‌طور اختصاصی و ویژه برای هتل‌ها پرورش می‌یافت. بخش‌های دیگر مانند ماهیگیری و دامداری نیز به‌طور ویژه و باکیفیت بالا محصولات خود را برای ارائه به هتل‌ها پرورش می‌دادند و آماده می‌کردند. این نوع سازوکار باعث شد زنجیره‌ای از احساس مسوولیت، اعتماد، شفافیت و سودآوری شکل بگیرد. همچنین به‌خاطر همکاری دولت در این پروژه آنها توانستند

در بخش‌های دیگر هم به توسعه بپردازند. مهم‌ترین و اصلی‌ترین عامل موفقیت در این طرح، سازوکار و برنامه‌ریزی دقیق آن بود؛ به نحوی که هم توانست مشارکت بخش‌های مختلف جامعه را در بر بگیرد و هم با همکاری ارگان‌های دیگر پروژه را با موفقیت به سرانجام برساند.

تداوم پروژه با ارکان توسعه پایدار

پروژه موفق کماراکوم باعث پیوند بخش‌های مهم اقتصادی منطقه به یکدیگر شد. آنها توانستند با سازوکاری که به وجود آوردند فاصله میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان را کاهش دهند که این امر باعث شد هم کالای مورد نیاز زودتر و با قیمت مناسب به دست مصرف‌کنندگانی مانند هتل‌ها برسد هم تولیدکنندگان از نیاز مصرف‌کننده آگاه شوند. برای مثال با توجه به نیاز هتل‌ها به استفاده از سبزی‌های تازه، در بخش کشاورزی به طور تقریبی ۴۵۰ مزرعه روستایی به کشت سبزیجات پرداختند. در این بین شرکت‌های تهیه و توزیع مواد اولیه هم شکل گرفتند. در مجموعه ۲۵۰۰ نفر به طور مستقیم از این پروژه درآمدزایی می‌کنند.

این پروژه توانست در مجموع تاثیرات مثبتی بر اقتصاد محلی و جامعه بگذارد. بیش از ۳۸۵ خانواده در این مجموعه مشغول کارند و بیش از ۶۴۶ نفر در حوزه توریسم و گردشگری فعالیت می‌کنند که بیشتر آنها توانستند با همکاری هتل‌ها به افزایش درآمد حاصل از فروش محصولات کشاورزی و رستوران‌ها کمک کنند. بیش از ۸۲ درصد از زنان خانه‌دار که پیش از این بخش بزرگی از جامعه بیکاران را تشکیل می‌دادند، حالا در این حوزه فعالیت می‌کنند. زمین‌های کشاورزی که در سالیان دراز بی‌استفاده یا کم‌محصول بودند با استفاده درست و کمک و به کارگیری تکنولوژی توانستند سهم بزرگی را در سبد محصولات کشاورزی مورد نیاز داشته باشند. بر اساس آمار به دست آمده با توسعه بخش‌های مختلف گردشگری در این منطقه از زمان اجرای آن حدود

۲۰ درصد افزایش ورود گردشگری مشاهده شده که این باعث شده تا این موسسه به بهبود و به‌روزرسانی سازوکار بپردازد.

مترجم: نیما نعمتی سقرلو